

Saksframlegg

HEGGSTADMOEN FYLLPLOSS. AVSLUTNINGSPLAN

Arkivsaksnr.: 11/16412

::: Sett inn innstillingen over under linja

Forslag til vedtak:

Formannskapet gir sin tilslutning til at foreslått fremtidig arealbruk legges til grunn ved forslag til nye reguleringsplaner. Formannskapet tar saken om status for avslutning av Heggstadmoen fyllplass til orientering.

::: Sett inn innstillingen over denne linja

Trondheim kommune

... Sett inn saksutredningen under denne linja

Saksutredning:

Bakgrunn

Heggstadmoen fyllplass har vært Trondheim kommunes avfallsdeponi siden 1970 og fram til 2009, da deponeringen stanset. I hele perioden er det Trondheim renholdsverk som har drevet deponiet. Fram til 1990 ble det fylt ut avfall uten at det ble gjort spesielle tiltak for å ta hånd om sigevann og deponigass. I forbindelse med det siste utbyggingstrinnet, som ble iverksatt ca. 1990, ble det bygd oppsamlingssystemer for sigevann og gass for dette nye trinnet lengst sør i område 4. Omtrent samtidig ble det satt ned vertikale gassbrønner i store deler av de avsluttede fyllingsområder, område 3.

På grunn av manglende infrastruktur for sigevann og deponigass i de eldre fyllingsdeler stilte fylkesmannen i brev av 11.5.2005 krav til at Trondheim renholdsverk AS iverksatte tiltak for å redusere mengde sigevann ved Heggstadmoen avfallsdeponi, samt rehabilitere overvannsledningen som går gjennom deponiet. Arbeidet med oppgradering av fyllplassen iht. fylkesmannens krav kom i gang i 2007. I 2007 overtok for øvrig kommunen ansvaret for fyllplassen og for etterdriften (Bystyrets vedtak 180/07). Her ble det bl.a. vektlagt at store deler av deponiet var nedlagt og at det var riktig å tildele kommunen ansvar for etterdrift og for å stille finansiell garanti for en slik etterdrift.

I 2008 ble det gitt ny utslippstillatelse for Heggstadmoen fyllplass. Tillatelsen stiller krav til at kommunen presenterer en avslutningsplan for deponiet iht retningslinjer fra Klima og forurensningsdirektoratet (Klif). Planen skal omfatte overflateavslutning inklusive beplantning, over- og sigevanns håndtering, oppsamling av deponigass, generell etterdrift og finansiell garanti. Bystyret ble i sak 190/08 orientert om tillatelsen med de usikkerheter som da kunne påregnes vedrørende det videre arbeid. Usikkerhetene gjelder:

- Grunnforhold
- Tilstand på eksisterende anlegg for deponigass
- Rensekrav for sigevann
- Etterbruk/Reguleringsplaner
- Økonomi

Tiltak

I løpet av perioden 2009-10 er følgende gjennomført eller fortsatt under arbeid:

- Grunnundersøkelser for å avklare utbredelse av kvikkleire og mulighet for gjennomføring av planlagte tiltak
- Analyser av vann for å avklare om det skal gjennomføres rensing
- Analyse av oppsamlingsnett for deponigass
- Detaljprosjektering av ny pumpestasjon
- Grøfting, boringer og drenering i område 3 for å forbedre lokal stabilitet og for å gi økte muligheter for uttak av deponigass
- Detaljprosjektering av ny gjenvinningsstasjon inkludert område for mottak av hageavfall

Trondheim kommune

På grunn av omstendighetene ved dette prosjektet har det ikke vært mulig å overholde alle frister som fylkesmannen i Sør-Trøndelag har satt for gjennomføring av tiltak. Kommunen har imidlertid hatt jevnlig kontakt med fylkesmannen og orientert om framdriften. Det er utført rapportering til Fylkesmannen i henhold til krav fra Klima og forurensningsdirektoratet (Klif).

Grunnforhold

Våren 2009 forelå en foreløpig geoteknisk rapport. Konklusjonen var at all deponeringsaktivitet på Heggstadmoen måtte avsluttes med øyeblikkelig virkning som følge av store forekomster av kvikkleire og derav dårlige grunnforhold. Den foreløpige rapporten anbefalte å iverksette omfattende sikringstiltak mot jernbanen og ved eksisterende pumpestasjon. Det ble også satt strenge begrensninger for tilføring av avslutningsmasser på overflaten. Grøfting og boringer for senkning av vannspeilet i området er tiltak som vil redusere grunntrykket og derved redusere grunnbelastningen på kvikkleireområdet.

Ved tredjepartskontroll av de geotekniske utredningene ble det, etter de nye kravene i Norges vassdrag og elektrisitetsvesen (NVE)'s retningslinje 1-2008, krevd at hele kvikkleiresonen som Heggstadmoen er en del av, måtte utredes. Dette arbeidet antas ferdigstilt i september 2011. En foreløpig konklusjon er at det må gjennomføres sikringsarbeider i dalen der Heggstadbekken renner ut mot Sjøra.

Tilstanden på eksisterende anlegg for oppsamling av deponigass

Tidlig på 1990-tallet ble det bygd en varmesentral i regi av Statkraft Varmer AS (tidligere Trondheim energi, fjernvarme) for brenning av deponigass med vekslingsanlegg mot fjernvarmenettet i området. Anlegget hadde god drift i startfasen, men har i dag dårlig regularitet.

For område 3 er det startet detaljprosjektering av tiltak for oppgradering av gassoppsamlingsanlegget. Dette omfatter både tiltak for å begrense mengden vann gjennom deponiet og tiltak for å forbedre situasjonen for oppsamling av deponigass.

Dreneringen som er utført vil lette oppsamlingen av deponigassen som er tilstede i anlegget.

Det vil være behov for en betydelig opprustning av anlegget for å imøtekomme krav om oppsamling av deponigassen. Dette kan innebære etablering av nye horisontale brønner i området rundt og under gjenvinningsstasjon.

Rådmannen er i forhandling med Statkraft Varmer om videre drift av varmesentralen.

Rensing av sigevann

I dag pumpes alt sigevannet fra deponiet til Høvringen kloakkrenseanlegg.

Etter pålegg fra fylkesmannen ble det i 2009 gjennomført et omfattende analyseprogram av sigevannet fra Heggstadmoen. Konsulentrapport konkluderer med følgende:

- Sigevannet fra Heggstadmoen overvåkes videre.
- En lokal rensing av sigevann ved Heggstadmoen per dags dato anbefales ikke.

Trondheim kommune

Rapporten ble oversendt til fylkesmannen som vedlegg til kommunens rapportering for 2009. Rådmannen har videreført analysearbeidet i 2010, uten at man har kommet til noen avklaring om behov for lokal rensing. Behov for rensing er knyttet opp mot utslippskrav samt slamkvalitet på Høvringen. I dialog med fylkesmannen vil analysearbeidet bli videreført i 2011 og 2012.

Når det gjelder sigevann vil hoveddelen av opprustningen gjelde ny pumpestasjon. Bygging av lokalt rensesanlegg er ikke lagt inn i rådmannen sine kalkyler. I den overordnede framdriftsplanen vil et slikt rensesanlegg tidligst komme til utførelse i 2014.

Ny etterbruk/ reguleringsplaner

Da sak 190/08 ble fremmet i bystyret, var det en forutsetning at deponiet skulle videreføres i henhold til gjeldende reguleringsplan. Dette var også forutsetningen i fylkesmannens utlippstillatelse av 29.09.2008, hvor det ble gitt tillatelse til deponering fram til 2037. Det var også en forutsetning at de øvrige flatene skulle avsluttes som grøntarealer.

Siden deponiaktiviteten nå er avsluttet, frigis det store arealer. Det totale deponiarealet er ca 270 daa hvorav ca 108 daa er solgt/utleid. Deler av de øvrige 162 daa kan disponeres for ny etterbruk. For noen av formålene må det utarbeides nye reguleringsplaner. Type etterbruk som kan tillates er avhengig av hvilke sikringstiltak som iverksettes.

Gjeldende reguleringsplan hjemler ikke annet enn industri- og næringsformål samt offentlige formål. For område 3 er det planlagt en ny oppgradert gjenvinningsstasjon til erstatning for dagens stasjon på område 4. Formål og kostnader ved ny gjenvinningsstasjon med hageavfallsmottak på Heggstadmoen, er beskrevet i sak 176/10. Opparbeiding av ny gjenvinningsstasjon inkludert mottak for hageavfall kan gjøres med utgangspunkt i dagens reguleringsplan.

For følgende to formål må det utarbeides nye reguleringsplaner:

1. Statens vegvesen ønsker å etablere oppkjøringsbane for motorsykkel. Bakgrunnen er at de må flytte fra Sluppen hvor det skal bygges ny brannstasjon.
2. Idrettsaktiviteter som i dag er lokalisert i området hvor ny gjenvinningsstasjon skal etableres.

Økonomi og framdrift

Hittil er det brukt ca. 18 mill kr av en bevilget tildeling på 35 mill kr. Ut i fra krav som fylkesmannen setter i dag og tiltak kommunen må iverksette, vil oppryddingsarbeidene beløpe seg til ca 83 mill kr eksklusive rensesanlegg for sigevann. I tillegg kommer sikringsarbeidene for kvikkleiresone 436. Bare sikring av Heggstadbekken er foreløpig estimert til 12 mill kr. Hva som blir nødvendige tiltak i sonen for øvrig, vil de pågående undersøkelsene fastlå.

De fleste tiltakene på Heggstadmoen har nå stoppet opp i påvente av avklaring av de geotekniske forholdene. Rådmannen vil så snart som mulig få oversikt over alle nødvendige utredningsarbeider. Når disse avklaringene er på plass, forhåpentligvis i løpet av oktober 2011, vil sikringsarbeidene mellom jernbanen og Heimdalsvegen kunne bli gjennomført. Disse arbeidene er per i dag ikke finansiert og rådmannen vil komme tilbake til dette i forbindelse med tertialrapporteringen og/eller budsjett 2012. Disse sikringsarbeidene vil så langt som mulig gå parallelt med det planlagte avslutningsplanarbeidet.

Trondheim kommune

I økonomiplanen for 2011-2014, er avslutningsarbeidene på Heggstadmoen kalkulert til 65 mill kr. Dette beløpet vil bli oppdatert ved neste års budsjettbehandling. Av dette beløpet er 35 mill kr bevilget. Under budsjettbehandlingen for 2011, ble det klart at framdriften ville bli forsinket. Det ble derfor ikke bevilget penger i 2011.

Gjennomføring

Med utgangspunkt i den usikkerhet som ligger i prosjektet, foreslår rådmannen følgende gjennomføringstakt:

FASE 1 Avslutning, jf minimumskrav fra fylkesmannen. Dette er uavhengig av geotekniske føringer:

- Ny pumpestasjon
- Oppgradert gassoppsamling
- Lokale sikringsarbeider v/pumpestasjon og jernbanen
- Overflate / tildekking
- Overvannsdiskonering område 2
- Utvikling område 4

Arbeidet startes høsten 2011 og forventes ferdig i løpet av 2013

FASE 2 Ny arealdiskonering forutsatt at de geotekniske forholdene tillater det:

- Tilrettelegging for idrettsaktiviteter, Trondheim kommune
- Motorsykeloppkjøringsbane, Statens vegvesen
- Utvidede sikringsarbeider mot Heimdalsveien/Søra

Arbeidene avhenger av nye reguleringsplan – antas ferdigstilt i løpet av 2013

FASE 3 Ny gjenvinningsstasjon:

- Forutsatt at geotekniske forhold tillater det
- Arbeidene ligger innenfor gjeldende reguleringsformål og kan påstartes parallelt med sikringsarbeidene i fase 2.
- Ferdigstilles i løpet av 2013

Rådmannen i Trondheim, 28.04.2011

Einar Aassved Hansen
kommunaldirektør

Bjørn Ekle
stabsjef

Vedlegg:

Heggstadmoen fyllplass, områdekart

Heggstadmoen fyllplass, aktuell kvikkleiresone

Heggstadmoen fyllplass, foreslått arealbruk

Trondheim kommune

... Sett inn saksutredningen over denne linja